

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoE/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514203097
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8514203097.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnému: H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, XXX XX W. I., o vymoženie 1.025,55,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 1Er/330/2014-29 zo dňa 21.12.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu 1. stupňa.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora X.. Y. S. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie domáhal vykonania exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči povinnému o vymoženie sumy 1.025,55- Eur s prísl., na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., zo dňa 01.08.2013, sp. zn. SR 04846/13.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok), § 243d ods. 1, 2 Exekučného poriadku účinného od 01.01.2015, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Konštatoval, že po preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, exekučného titulu a návrhu na vykonanie exekúcie dospel k záveru, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je nutné zamietnuť, a to pre rozpor exekučného titulu so zákonom.

Prvostupňový súd posúdil predmetný právny vzťah, ktorý vznikol na základe zmluvy o úvere ako spotrebiteľský uzavretý medzi oprávneným ako dodávateľom a povinným ako spotrebiteľom.

Zmluva o úvere a rozhodcovská zmluva v danom prípade predstavujú dve samostatné spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia týchto zmlúv, ďalej len "OZ"), pretože každá z ich bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka (v konaní nebolo preukázané, že povinný pri uzatváraní zmlúv konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje vždy (výlučne) dodávateľa) a tieto zmluvy tiež spĺňajú druhý znak spotrebiteľskej zmluvy spočívajúci v tom, že ich ustanovenia boli pre spotrebiteľa vopred pripravené.

Prvostupňový súd uviedol, že uzavretá zmluva o úvere, rovnako ako aj rozhodcovská zmluva sú formulárové zmluvy, ktorých obsah druhá strana nemá možnosť meniť a ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania dohôd rovnakého druhu a neurčitého

počtu. Súd tak preskúmal exekučný titul a rozhodcovskú doložku, ktorá bola podkladom pre konanie rozhodcovského súdu a prihliadal na kritéria, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky a teda či nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

V článku II. predloženej rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú z vyššie uvedenej zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmieniek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a) pred Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, pričom účastník rozhodcovského konania môže do 15 kalendárnych dní od doručenia rozhodcovského rozsudku podať Stálemu rozhodcovskému rozsudku žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku; rozhodcovský rozsudok preskúmava iný rozhodca ustanovený podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu,

b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu.

Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1. tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť, za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy, ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Uvedené znenie rozhodcovskej zmluvy upravujúce riešenie sporov je upravené na samostatnom liste papiera, teda má formálne charakter rozhodcovskej zmluvy a netvorí súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Súd však túto rozhodcovskú zmluvu posúdil za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda za neplatnú z dôvodu, že nespĺňa podmienku individuálneho dojednaní.

Rozhodcovská zmluva bola vopred pripravená oprávneným a povinný tak nemohol ovplyvniť jej obsah. Bol toho názoru, že spotrebiteľ si rozhodcovskú zmluvu individuálne nevyjednal a je nesporné, že spotrebiteľ nemal možnosť meniť ju. Pri takto formulovanej rozhodcovskej doložke povinný ako spotrebiteľ nemal na výber vzhľadom na jej splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu o úvere spolu s rozhodcovskou zmluvou z toho istého dňa (formulárovou), ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam oprávneného, a teda aj rozhodcovskému konaniu bez bližšie poskytnutých jasných a zrozumiteľných informácií o takomto konaní.

Rozhodcovský súd teda odvodzoval svoju právomoc na prejednanie veci od neplatnej rozhodcovskej zmluvy. Preto rozhodcovský súd nemal právomoc na konanie, čo má za následok nedostatok materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, čím je exekučný titul v rozpore so zákonom.

Preto súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený.

V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa prekročil rámec svojej preskúmvavej činnosti, ktorú mu zveril zákon. Okrem ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní. Súd prvého stupňa na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní síce upravuje povinnosť exekučných súdov zastaviť exekučné konania v prípade, ak rozhodcovský rozsudok ukladá povinnosť, ktorá odporuje dobrým mravom, ale súd prvého stupňa citované ustanovenie

nesprávne aplikoval. Exekučný súd v konaní o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie z predložených listín posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. V rámci materiálneho prieskumu exekučného titulu exekučný súd nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, Musí sa len obmedziť na skúmanie výroku exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu.

Oprávnený ďalej namietal, že v prípade, ak exekučný súd na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenie § 45 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, ukrátil strany exekučného konania práv, ktoré im priznáva zákon. Takýmto postupom súdu dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovského rozsudku, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený s povinným uzatvára rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. V niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné, Konajúci súd tieto skutočnosti dostatočne nezistoval a zaťažil konanie vadou nedostatočného zistenia skutkového stavu.

V zmysle článku 2 zmluvy je daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodnúť spor medzi zmluvnými stranami, rozhodcovský súd postupuje v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní, a preto bol exekučný titul vydaný v súlade s týmto zákonom.

Na základe uvedeného oprávnený žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1, O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so správnymi závermi, uvedenými v rozhodnutí súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že dojednaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je preto aj tá, ktorá núti spotrebiteľa, aby sa všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešili v rozhodcovskom konaní pred konkrétne určeným rozhodcovským orgánom. Správnosť tohto názoru potvrdil aj zákonodarca, ktorý túto podmienku zaradil do novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 4 pod písm. r) Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 novelou uskutočnenou zákonom č. 568/2007 Z. z.. Odvolací súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej doložky rozhodnutiu vopred veriteľom určeného rozhodcovského súdu, nemožno hovoriť o individuálne dojednanej podmienke spotrebiteľskej zmluvy. Jedná sa o neprimeranú doložku a súd je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že spotrebiteľ nebude takouto doložkou viazaný.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 55/2011 zo dňa 24.02.2011, v ktorom Ústavný súd konštatoval, že „ak je zmluvná podmienka v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takto neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by takouto zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ (veriteľ) ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi.“

Dojednanie rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorej je na konanie zo zmluvy o úvere oprávnený len konkrétne určený rozhodcovský súd je v rozpore s právom na súdnu ochranu zaručeným Ústavou Slovenskej republiky. Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky aj v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v súlade so Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam oprávneného odvolací súd len dopĺňa, že je pravdou, že podľa § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37 tohto zákona, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky, ako právoplatný rozsudok súdu. Ide o právoplatnosť formálnu a materiálnu. Formálna právoplatnosť znamená, že takéto rozhodnutie už nie je preskúmateľné riadnym opravným prostriedkom, v dôsledku čoho žiadne opravné prostriedky proti takému rozhodnutiu nemajú odkladný účinok.

K odvolacej námietke oprávneného, že rozhodcovskú zmluvu s povinným uzatvára formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine a v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, odvolací súd konštatuje správny právny záver prvostupňového súdu, že rozhodcovská zmluva je upravená na samostatnom liste papiera, teda má charakter rozhodcovej zmluvy a netvorí súčasť formulárovej zmluvy o úvere.

Napriek vyššie uvedenému oprávnený v konaní pred súdom prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepreukázal, že rozhodcovská zmluva bola v danom prípade individuálne dojednaná a že by oprávnený poskytol povinnému jasné a zrozumiteľné informácie týkajúce sa riešenia sporu pred rozhodcovským súdom. Oprávnený nepreukázal, že by si povinný bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou nesie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je formulárová a povinný nemal možnosť ovplyvniť jej obsah.

I odvolací súd má za to, že takýto postup možno označiť za nekalú obchodnú praktiku ako to správne uviedol súd prvého stupňa v dôvodoch uznesenia.

V prípade, ak rozhodcovský súd odvodzoval svoju právomoc od rozhodcovskej zmluvy, uzavretej medzi oprávneným a povinným za vyššie uvedených podmienok, platí záver, ku ktorému správne dospel v napadnutom uznesení súd prvého stupňa.

Preto odvolací súd napadnuté uznesenie v súlade s ust. § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.